

lelo. Prehod med štiri in enočetnim sistemom je bil vedno občuten, zato se niso dosegli isti uspehi, kakor bi se sicer lahko bodeli pri lepopisju ali spisju. Pravo velikost posameznih črk pri enočetnih zvezkih za deti je delalo učencem precej preglavice. To sedaj odpadej pas za male črke mu ne rekuje velikost večim črkam. Posebno do brodošli bodo zvezki za cirilico.

— Slušatelji in absolventi višjih pedagoških šol, letni sestanek se vrši 4. septembra 1927 ob 9.30 v Zidanem mostu.

Čopič.

— Učne osebe za meščanske šole. Ker v šolskem letu 1927/28, še ne bo mogoče namestiti dovolj izprašanih učnih oseb na meščanskih šolah v ljubljanski oblasti, je dovolilo ministrstvo prosvete s svojim odlokom O. N. br. 45.567 z dne 20. junija 1927, da se prideli na te zavode tudi učne osebe z osnovnih šol. Učitelji in učiteljice, ki žele biti začasno nameščene na meščanskih šolah v ljubljanski oblasti, naj vložijo pri prosvetnem oddelku velikega župana v Ljubljani tozadevne prošnje vsaj do 20. avgusta t. l. z navedbo, katere predmete bi poučevali.

— Iz pisarne velikega župana mariborske oblasti. Z ozirom na časniško vest, da je ministrstvo prosvete odredilo, da se vrši prihodnji mesec pri vseh prosvetnih oddelkih praktični učiteljski izpiti, pojasnjujem, da ta odredba ne velja za Slovenijo, ker se tu ne opravljajo izpiti učne usposobljenosti po čl. 30. zak. o narodnih šolah z dne 19. aprila 1904, ampak kakor je odredilo ministrstvo prosvete z odlokom O. N. br. 49.816 z dne 6. avgusta v konkretnem slučaju v zadevi neke prošnje za dovoljenje delati izpit učiteljske usposobljenosti v Suhotici, da velja za učiteljsvo v Sloveniji za polaganje izpita učiteljske usposobljenosti še vedno odlok bivšega avstrijskega ministrstva za uk in bogočastje od 31. julija 1886, števil. 6033 v smislu navedbe ministrstva prosvete O. N. br. 12.054, z dne 5. marca 1924.

— 35-letniki mariborskega učiteljskega obhajali na poziv tov. Srečka Pečarja iz St. Pavla v Savinjski dolini svoj sestanek v Celju dne 3. t. m. Odzvali so se, razen par tovarišev, ki so bili zadržani, vsi abiturienti tega letnika in nekaj drugih gostov s priključnim tov. sreskim šolskim nadzornikom v pok. Ljudevitem Černejem. Skupni banket so imeli v hotelu »Evropa« v salonu, ki je bil za to priložnost primerno dekoriran; banket in aranžma sta delala vso čast ge. hotelirki. Na sestanku je bilo tovariško razigrano razpoloženje in živahno so se obnavljali spomini na prelopo mladost in zlasti na one burne dijaške epizode, ki so v takrat še pomemčenem mestu na svoj način utrjevale slovenski nacionalizem. Po skupnem slikanju so si udeleženci ogledali mesto. Ker se je večina čez noč že odpeljala je drugi dan odpadel nameravani izlet na Slatino. Sestanek pa gotovo ostane udeležencem v najlepšem spominu in uresniči naj se želja, da se v bodočnosti sestanejo vsako leto. V slovo pa tovariši, kadar od vas rojmarjev katerega pripelje pot skozi Dramlje: »Naj pride v gorco k nam, smo dobre volje tam!« Fortunat.

— Članom Slovenske šolske Matice za Maribor-okolico. Od tovariša Kozuha iz Maribora je došlo sledeče obvestilo: Knjige Slov. šolske Matice za Maribor-okolico hranjujem sedaj jaz, ker jih tov. Kramer ni dvignil. Prišel pa še do danes ni nikdo po nje vkljub pozivu. Poslal jih bom kratkoma malo tov. Šijanču. — Dajem gorenje vrstice tem potom v znanje članom (icam) Slov. Sol. Matice za mariborsko okolico s prošnjo, da se potrdijo čim prej do tov. Kozuha odnošno do tov. Šijanča, kjer jih čakajo Matične knjige za leto 1926.

— Šolska razstava državne osnovne šole na Humu pri Ormožu. Za proslavo praznika narodnega prosvetovanja na Vidovdan je priredila tukajšnja šola že v nedeljo, dne 26. junija t. l. šolsko razstavo. Razstavili so se razni šolski izdelki, kakor risbe, deska in ženska ročna dela. Vsi izdelki so bili prav lično izdelani in sestavljeni, tako da so v obiskovalcih vzbudili novo zanimanje za našo narodno solstvo. Ljudstvo se je seznanilo z novo panogo učnega načrta — z deskimi ročnimi deli. Ker je bilo na isti dan tukaj prošenje, je šolsko razstavo obiskalo okoli 500 ljudi iz bližnje in daljnje okolice.

— Osemrazredna osnovna šola v Toplicah pri Zagorju o. S. je priredila ob sklope šolskega leta 1926/27. razstavo risarskih izdelkov ter ženskih in deskih ročnih del. Razstava je došla dosegla svoj namen. Posebno bogati so bili risarski izdelki. Zastopane so bile vse struje modernega risanja, kakor: narodna ornamentika, proste stilizacije, izdelki po naravi, plastika, barvanje z akvareli, pasteli in oljnatimi barvami. Smelo povdarjamo, da naši izdelki niso zastajali za onimi meščanskimi šol. Omeniti pa moramo, da je po vseh višjih razredih risanje vodila priznana strokovnjakinja tov. Julija Prestorjeva.

— Slovenski narod mnogo dolguje svojemu velikemu sinu Josipu Jurčiču, ki je bil pisatelj in politik v dobi našega narodnega preporoda. Naša dolžnost je, da se s hvalnostjo spominjamo vsega, kar je z njim v zvezi. Njegova rojstna hiša na Muljavi razpada; nevarnost preti, da ta dragoceni spomenik izgine še to zimo, kar se je — žal — že zgodilo n. pr. z Aškerčev rojstno hišo v Globokem. Slovenci tega ne smemo dopustiti! Pojdimo na pomoč Jurčičevim

svojcem, ki jih je devet (brat z ženo, star 82 let, njegov sin z ženo in vnuki) in ki v svojih skromnih razmerah ne morejo preprečiti nesreče! Osnovni se je odsek v »Slovenski Matici«, ki hoče z javnimi prispevki rešiti Jurčičevo rojstno hišo propadla. Obračamo se na častilce Jurčičevega pisateljskega in političnega imena, da po svojih močeh prispevajo v ta namen. Doroči naj se pošiljajo ali uredništvom listov, ki jih bodo dali »Slovenski Matici«, ali pa naravnost »Slovenski Matici« v Ljubljani. — V Ljubljani, dne 12. julija 1927. — Dr. Drag. Lončar, predsednik. — Hugon Turk, oblastni vet. ref. in Jurčičev rojak, tajnik. — Dr. Josip Debevec, blagajnik. — Dr. Ivan Prijatelj, odbornik. — Dr. Ivan Grafenauer, odbornik.

— Poročila sta se 9. t. m. v Ljubljani tovariša Metod Kumelj, strokovni učitelj na ljubljanski gluhošolnici in Vera Mohoričeva, učiteljica v Ljubljani.

— Brezalkoholna produkcija na jesenski razstavi. Vsi, ki žele razstaviti brezalkoholne izdelke na jesenski razstavi v Ljubljani, ki se vrši od 17. do 26. septembra t. l., naj se čim prej prijavijo »Brezalkoholni produkciji« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

— Čepice za mlade junake je na splošno željo založila Brezalkoholna produkcija v Ljubljani. Komad stane 40 Din, pri večjem odjemu se pošiljajo poštne prosto. Lične čepice se bodo brez dvoma kmalu udomačile med mladino, ki nosi rada tudi zunanji znak junaštva — popolne treznosti.

— Tečaj »Brezalkoholne produkcije« se bodo na željo mnogih interesentov vršili za časa letošnje jesenske pokrajinske razstave. Prvi tečaj se vrši dne 19. septembra. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj sporoči naslov »Brezalkoholni produkciji« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

— DRUŽBA SV. CIRILA IN METODA je edina družba, ki podpira šolstvo in obmejno učiteljsvo. Kaj ste storili za njo? Ali ste poskusili obuditi domačo C. M. podružnico? Pomagajte ji, da Vam pomore!

Osebnostne zadeve.

— Imenovanja na vadnico moškega učiteljskega v Ljubljani. Ukazno: Rado Grum, z odl.: Andrej Sežun, dodeljen: Viljem Deržaj.

— V Kastvu je imenovan za vršilca dužnosti nadzornik Ante Trinajstić, šolski upravitelj v Sv. Mateju.

— Upokojeni so: Ivan Klemenčič, učitelj v Krčevini-Lajtersberg, Albina Runovec, učiteljica v Škalskih Cirkovcih, Draga Kovač-Zajc, učiteljica v Gotovljah, Ljudmila Rojko-Bratkovič, učiteljica v Hočah.

— Napredovanja. V 3. grupi II. kategorije: Anton Seliškar, Ferdinand Podražaj, Angela Legiša, Marija Zorn-Košič, Angelika Bezljaj-Jakulin, Vid Vertačnik, Ruža Golob-Kogelnik, Rudolf Gallob, Ferdinand Vidmar. V 4. grupi II. kategorije: Nataša Suhadolc-Santor, Vera Kriškovič, Franica Sturm, Albert Bregant.

Društvena zborovanja UJU.

Poročila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO SREZOV MARIBOR, DESNI IN LEVI BREG je zborovalo dne 11. junija 1927 v Rušah ob 11. uri. Od 124 članov (ic) se je zborovanja udeležilo 51 članov (ic).

— Odobrilo se je zapisnik zborovanja z dne 7. maja t. l.

— Dopisi: Tov. predsednik prečita nato vse dole dopise.

— Predavanje: Tov. H. Bregant nam je v zanimivi obliki predaval o zgodovini Ruš.

— Sprejeti predlogi za pokrajinsko skupščino so bili odposlani poverjeništvu.

— Pri slučajnostih so se obravnavali znani Knafličevi predlogi. Tov. predsednik uvođa doma protestira proti temu, da si dovoljuje tov. Knaflič v svojem predlogu posluževati se društvenega imena, ker bi se s tem dalj omenjenim predlogom obiležje, kakor da so isti izšli iz društva kot takega. Vse stavljene predloge je utemeljeval tov. K. sam.

— Tov. Knaflič pojasnjuje dalje, da jih za to akcijo nihče ni pooblastil, temveč so se zato čutili poklicani sami, češ: »avtoriteta za to nam je bila ljubezen do učiteljsva!«

— Tov. Vauda omenja, da nas tov. Knaflič vedno z nečim preseneči. Povdarja dalje, da mi nismo ustanovili »Edinstva« in ga tudi nimamo potreb likvidirati. Ravno isto je s tiskovnimi tožbami. Sami so si jih z žalitvami nakopali, sami se naj rešijo iz njih. Naj pišejo dostojno in vredno učiteljev.

— Tov. Dimnik zavrne v zelo stvarnem in mirnem tonu izvajanja tov. Knafliča in razne neosnovane trditve, ki se iznašajo med članstvo.

— Nato je tov. Bregant prečital resolucijo, ki je bila sprejeta in objavljena v »Učit. Tov.« z dne 16. junija t. l.

— Popoldne si je članstvo ogledalo tovarno za dušik. — Iv. Džura, tajnik.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MESTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ. Naprošam Vas, da v smislu V. pogl. zakona o tisku z dne 4. avgusta 1925 (Slov. N. 8. avgusta 1925, števil. 179, XXIX. 1925) priobčite z ozirom na članek natisnjen v Vašem listu dne 28. julija 1927 v 4. številki na četrti strani v drugem stolpcu pod naslovom »Nasla učiteljska zborovanja« in pod naslovom

»Učiteljsko društvo za mesto Ptuj in ptujski šolski okraj«, kjer trdite: iz Slov. šolske Matice pa izstopamo v znak protesta, ker odbor (naj se izsledi krivce!) Slov. šolske Matice ni upošteval želja društva radi poverjenikov, marveč je zavzel napram Učiteljskemu društvu ptujskemu svoje posebno izizvalno stališče, sledeči popravek na istem mestu in z istimi črkami:

Ni res, da odbor Slov. šolske Matice ni upošteval želje Učit. društva za Ptuj in ptujski šolski okraj radi poverjenikov, niti ni zavzel napram društvu izizvalnega stališča. Odbor Slov. šolske Matice je bil in je vedno pripravljen upoštevati želje posameznih učiteljskih društev glede poverjenikov in na njih naslov pošiljati knjige. V konkretnem slučaju pa je bila želja glede dostave knjig upravitelji mestne deklishe osnovne šole v Ptuj sporočena Slov. šolski Matici 3. aprila 1927, dočim so bile knjige iz Ljubljane ekspedirane že 1. aprila 1927 na naslov Matičnega poverjenika gosp. Ivana Zolnirja. — Slovenska šolska Matica v Ljubljani, dne 1. avgusta 1927. — Predsednik: Dr. Ljudevit Pivko. — Opomba: Prinašamo ta popravek, četudi v smislu pravil SSM kot pravne osebe, ni pravilno podpisan in ne odgovarja predpisom zakona o tisku. Nečemo delati nikomur krivice. — Uredništvo.

— NOVOMESKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO je odkrilo 11. junija t. l. na Ajdovcu spominsko ploščo v svetovni vojni padlemu tovarišu Janku Muhi. Po končanem odkritju spominske plošče je društvo zborovalo na tukajšnji osnovni šoli. Slavnosti se je kljub oddaljenosti udeležilo 56 članov.

— Pri zborovanju je predsednik uvodoma pozval prisotne, da so vsi ter s parminutnim molkom počastili spomin pokojnika. Takoj nato je prešel na dnevni red. Prečitali in obravnavali so se dospeli dopisi. Volutev delegatov za glavno skupščino je odpadla, ker ni društvo v stanju iste vzdržati. Končno je tov. Ivanetič omenil, da je pripravljen održati koncem leta pletarski tečaj, za kar je bil že večkrat naprošen.

Predno se je učiteljsvo razšlo, se je pokojnikova mati do solz ginjena zahvalila učiteljsvu za tako veličastno proslavljen spomin njenega sina. Tov. predsednik ji je v imenu učiteljsva v prav ginljivih besedah pojasnil, da je bila to naša dolžnost in le skromna oddolžitev za zasluge, ki si jih je zadobil pokojnik kot vzgojitelj. — Tajnik.

Književnost in umetnost.

— k Anton Kristan: O delavskem in socialističnem gibanju na Slovenskem do ustanovitve jugoslovenske socialno demokratične stranke. Izdala Zadruga založba v Ljubljani. Cena knjigi 30 Din. — V knjigi je tudi »Seznam slovenskih socialističnemu delavstvu namenjenih knjig, brošur, revij in časopisov, ki ga je sestavil Cvetko Kristan.



Stampilje
za krajevne šolske odbore
po predpisu

Oblastnega šol. odbora
izdeluje graverski zavod

SITAR & SVETEK
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 13.

POSILANO.

Gospoda učitelja H. Klavora pozivam, da obelodani svoje groznje, izražene v »Edinstvu«, števil. 18., napram moji osebi. Na dan z njimi, da mi bo omogočeno se zavarovati pred golim sumničenjem in dati g. Klavori priliko, da bo svoja izvajanja podprl na merodajnem mestu.

Josip Macarol.

VSEM ŠOLAM IN KRAJNIM ŠOLSKIM SVETOM

OFERIRAM

AMERIKANSKO PRAŠNO OLJE

BREZ DUHA, ZNAMKE HYGENIE

PO NAJNIŽJIH CENAH IN VSAKO KOLIČINO

AVGUST ŽLAHTIČ

RAZPEČEVALEC AMERIKANSKIH
MINERALNIH OLJNATIH PRODUKTOV

MARIBOR
SLOVENSKA UL. 2.

FeliKlan

ZALOGA BARV, TUŠEV IN RADIRK
POVSOD NA ZALOGI • TISKOVINE NA ZAHTEVO

GÜNTHER WAGNER, WIEN X.1.

Ročni katalog

za šolsko leto 1927/28

Je že izšel in štane komad 16 Din

Poleg koledarja in kataloga za razredne in predmetne učitelje vsebuje Ročni katalog ta-le poglavja:

Brezplačno zdravljenje — davki — draginjske doklade za aktivne učitelje, za upokojence, vdove in sirote — državljanstvo — državni prazniki — kolovna lestvica — nastop službe — naše zastave — oblasti — plače (tabele) — pokojnina (odmera in tabele) — poštna pristojbine — pouka prosti dnevi — povišice — pravna pot za obrambo pravic — prejemki učiteljsva — rodbinska pokojnina, odmera — rodovnik naše vladarske hiše — selitveni stroški — službena doba in napredovanje — srezi v Sloveniji — stalnost v službi in stalnost na mestu — takse — upokojitev — užitek po umrlili — važne razsodbe in odločbe — vojaška služba in učiteljsvo — vstop v državno (učiteljsko) službo in vozne olajšave.

Za gg. meščanskošolske učitelje, strok. učitelje, katehete in učiteljice ženskih ročnih del je prirejen katalog samo za posamezne predmete, kar naj se blagovoli povdarjati pri naročilu.

Ker je naklada z ozirom na število učiteljsva v Sloveniji — pa tudi Srbi in Hrvati naročajo Ročni katalog — majhna, požurite se z naročili.

Naročila sprejema Učiteljska tiskarna, Ljubljana, Franciškanska 6.